

v té vile dětský útulek. Pojďme do chalupy. Dám ti napít mléka. Trošku si odpočineš."

Vstoupili jsme do chalupy. Vonělo to tam chlebem, jablky a medem, až se sliny sbíhaly. Najednou jsem měla ohromný hlad. Sedla jsem si na lavičku mezi stolem a malým okénkem, ozdobeným vystříhanými papírem. Ve světnici stála ohromná pec. Její pootevřená ústa byla přikryta černou záclonkou.

Děda mi dal mléko v hlíněném džbánu, na misce med a kus chleba.

"Jak ti mám říkat?"

"Tino."

"Valentino nebo Alevtino?"

"Jenom Tino."

"Nač ses chtěla zeptat?"

"Kudy se dostanu k Bílému jezeru?"

"Proč chceš k jezeru?"

"Pionýři šli na výlet, zapomněli si lékárníčku s léky a já ji nesu."

"A kdo tě poslal?"

"Nikdo, šla jsem sama."

"To taky vidím, že sama. Tak tedy jsi utekla. A co kdyby ti někdo ublížil? Kdyby tě uškrtli?"

"On mě neuškrtí, on se odpálil."

"Ale přece jen jsi na něho narazila. Je tu moc hadů. Vidíš, zabloudila jsi, šla jsi takovou oklikou. Už jsi ušla asi šest verst, anebo možná i sedm. Povídáš, že jsi unavená?"

"Unavená."

"No tak to uděláme takhle: Já v té vesnici mám nějakou práci. Já tě tam odvezu."

"Ne, děkuju, půjdu pěšky."

"Proč pěšky? Říkám ti, že tě svezu."

"Nemohu jet."

"Jak to — nemohu?"

"Protože všechny děti jdou, a já taky musím jít."

"Aha, tak teda tam chceš poctivě dojít sama?"

"Ano, jinak by to nebylo pěkné. Všichni jdou a já bych se vezla, myslili by si, že jsem nedošla."

"Tak teda, zatím co se tam sama potáhneš, budou tam bez lékárníčky? Jestli se někdo natluče nebo si rozbije nohu nebo únavou omdlí, nikdo mu nepomůže, lékárníčka jde pěšky."

Děda to říkal rozloženě, ale vlídně se na mne díval šedivými očkami v povislých víčkách. Když mluvil, hýbal se mu nos a chlupaté tváře se třásly.

"Ano, to je pravda, na to jsem nevzpomněla..."

"Dobrá," řekl děda a vstal, "generálové pro zapomnětlivost prohrají bitvy, a tady jde o můj. Chvilku tu sed na lavičce, počkej. Zapráhnu koně."

Děda vyšel, naklonil se ve dveřích a přikryl si hlavu dlaní.

Jela jsem s dědou Timofejem zaprášenou silnicí. Seděla jsem v bryčce na měkkém seně a děda po straně, se svěšenými nohama.

Hnědák běžel rytmicky, jako by tančil, sosny se točily po obou stranách cesty, děda něco říkal a potřepával opatření, nebe začalo tmavnout, slunce už padalo do vrcholků borovice.

Znenadání jsem usnula a probudila jsem se, když děda na mne volal:

"Vstávej, vstávej! Dojeli jsme! Tady v lesíku běhají

pionýři z vašeho útulku. Vstávej, lékárníčko! Slyšíš, vstávej!"

Rychle jsem si v bryčce sedla. Viděla jsem, že se už setmělo. Tenoučký srpek měsíce visel na nebi jako háček.

V lese hořel oheň. Zdálo se ohromný. Černé obrysy sosen k němu přehrazovaly cestu.

Děvčátka červenými šátky, v bílých košilkách a tmavomodrých tepláčkách nosila ze všech stran chrástí.

"Pojďte se mnou, dědečku Timofeji, protože já se sama najednou stydím."

"Jaképak stydím. Přinesla jsi lékárníčku a hotovo!"

"No, tak teda vám děkuju, dědečku," řekla jsem a seskočila jsem s bryčky.

"Jaképak děkování, koník tadyhle uveze čtyřicet takových kousků, jako jsi ty, a ani nevzdechne. No, s pánem-bohem běž, lékárníčko!"

Děda pobídl koníka a já jsem pomalu zamířila do lesa, držíc kufřík v ruce.

Všichni už seděli kolem ohně a jenom služby přihazovaly větve. Hned si mě někdo všiml.

"Koukněte se, Tina!" — "Tino? Kde ses tu vzala?"

Podala jsem vedoucí kufřík. "Já jsem přinesla lékárníčku."

"Lékárníčku? To jsi chlapík! A jak jsi sem došla?"

"Děti, Tina přinesla lékárníčku!"

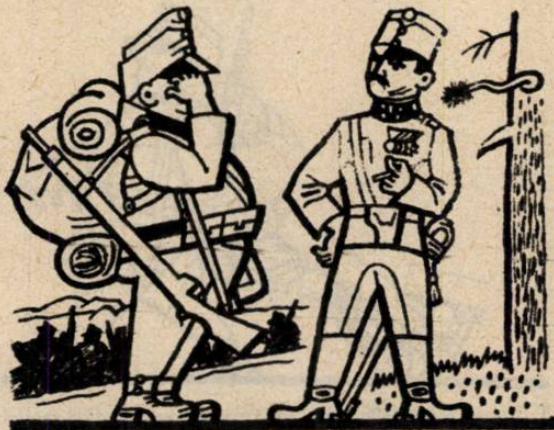
"Vezměte mě do Pionýra," řekla jsem a v krku mi vyschlo.

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA VE SVĚTOVÉ VÁLCE

7. „Nádraží udržet za každou cenu," komandoval brigadier Lukášovi. „Řekněte, aby pan obrst šel ho držet sám!" rozkřikl se Lukáš na ordonanc. „Tam se neudrží ani kočka!" — Ruské dělostřelectvo je zasypávalo deštěm šrapnelů a vojáci se rozprchávali. Lukáš jen zaklel: „Tohle je, krucifix, komedie!" — „Poslušně hlásím," křičel mu do ucha Švejk, „že pan lajtnant Dub... Granáty hvízdaly jim za patami a vybuchly a Švejk, zesílil do pekelné vřavy hlas, křičel na nadporučíka: „Pane oberlajtnant, bude nejlíp, dyž si pospíšíme! Dyť voni, mordýjé, střílejí po nás!"

8. Daleko za nádražím, u borového lesíka se podařilo vojáky zadržet. Potom se začaly zase části svolávat dohromady. A když se ukázalo, že z jedenácté kumpáčky schází skoro celý čtvrtý zug, pokročil Švejk k veliteli Lukášovi a postavil se do haptáku: „Poslušně hlásím, pane oberlajtnant, že nebyl čas pana lajtnanta Duba sebrat, jak to říkal pan hejtman Ságner, aby sme sbírali raněný. Von do něj uhořel granát a roztrhal ho na tisíc kusů. — „Tak to ten Dub odskákal," pomyslí si Lukáš, „o tomhle mu jeho okresní hejtman neřikal asi nic," a nahlas řekl: „Kde? U nádraží?"

9. „Ježíšmarjá," vykřikl pojednou Švejk, „vždyť já jsem tam taky ztratil fajfku!" Začal ohledávat kapsy, promatal brotsak, otevřel i patronašky, ale fajfka tu nebyla, a Švejk řekl Lukášovi: „To všechno, co s námi bylo, to je maličkost; pan lajtnant to má vodbytý; ale jak jen bez fajfky budu existovat já?" Ze vzezření Švejka čísel bezměrný žal a smutek. A ten padl i na Lukáše, u něhož se ale proměnil ve vztek na celý svět, v kterém jsou takové blbosti možné. Zavolal Balouna a dal si vybalit láhev slivovice; a utěšoval se jí tak, že večer Švejk, skloněn nad ním u paty borovice, řekl:

10. „Je nacucanej jak nemluvně a něco moc hezkýho se mu zdá. Von má na to ještě měkkou náturu!" Potom ho přikryl pláštěm a lehl si sám; a před očima vyvstal mu obraz, jak je to na bojišti krásné, jak jim o tom kázal pan feldkurát, když šli na dráhu: „Měl jsem mu dát přes hubu," pomyslí si ještě a usnul. Zdálo se mu, jak granát znovu udeřil do lajtnanta Duba a jak ten se v kouři vznášel k nebesům. U nebeské brány je tlačnice duší a duše lajtnanta Duba se jímí prodírá, odstrkává je lokty a křičí: „Pusťte mě, já umřel za Rakousko a chci mluvit s pánem bohem první!"

11. Potom po celém nebi se rozlila nesmírná zlatá záře a v ní se objevil velebný stařec v bílé říze. A stařec, ukazuje do knihy, ptal se lajtnanta Duba velkým hlasem: „Lajtnante Dube, proč jsi pronásledoval dobrého vojáka Švejka? Proč jsi ho donutil, aby se opil koňakem?" — Dub neodpovídal a tu stařec vzkřikl: „Do pekla!" a lajtnant Dub letěl k zemi dolů. Záře zhasínala, stařec zmizel a Švejk se probudil s poznámkou: „To zas byl blběj sen!" Svítalo: Švejk sáhl po kapsách, ale pak si vzpomněl, jaká ztráta ho včera potkala a prudce vstal, otřásaje se zimou. Zamířil z lesa ven.

12. Tam stál post, voják od jeho zugu. Uslyšev dupot, zděšeně trhl tělem a namířil pušku na Švejka: „Halt! Wer da?" — „Žádný Ferda," ozval se Švejk nevrlé, „jdu na patroly. Copak, mě vrtáku, neznáš?" — „A feldruf znáš?" optal se ještě voják, načež Švejk procedil skrze zuby: „Zatracená fajfka." — Švejk došel až k nádraží. Rusové ho asi viděli a začali praždit šrapneli. Švejk se pomalu orientoval, až našel velkou jámu od granátu; a několik kroků od ní — oči mu zajiskřily — ve vlhké trávě ležela fajfka, jeho fajfka a rosa se na ní leskla.